

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Ορισμός: Η τηλεκπαίδευση ορίζεται ως η εκπαίδευση από απόσταση (τηλέ= μακριά) και πραγματοποιείται μέσω της χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και του διαδικτύου. Η τηλεκπαίδευση, μπορεί να παρουσιάζεται μέσω της «**σύγχρονης μορφής**», όπου ο εκπαιδευόμενος συμμετέχει στη διαδικασία της διδασκαλίας σε πραγματικό χρόνο, παράλληλα δηλαδή με τη διεξαγωγή του μαθήματος. Από την άλλη πλευρά, μπορεί να παρουσιαστεί με την «**ασύγχρονη**» μορφή, όπου ο εκπαιδευόμενος παρακολουθεί την εξ' αποστάσεως διδασκαλία σε ελεύθερο χρόνο και εκτελεί εργασίες, που του ανατίθενται σύμφωνα με τον δικό του προγραμματισμό. Εποι, ο εκπαιδευόμενος για παράδειγμα είναι σε θέση να εργάζεται και παράλληλα να εκτελεί και μεταπτυχιακές σπουδές. Η τηλεκπαίδευση, καλύπτει όλο το φάσμα των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών σπουδών, καθώς και ενός ευρύτερου πεδίου, που αφορά σε ξενόγλωσση κατάρτιση ή σε κάποιου είδους καλλιτεχνική εκμάθηση.

ΘΕΤΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1. Η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση παρέχει το πλεονέκτημα σε ανθρώπους, οι οποίοι είναι ενήλικες και έχουν διαμορφωμένο το καθημερινό ωρολόγιο πρόγραμμα τους, **να συνδυάσουν τις σπουδές με την εργασία.** Παράλληλα, μπορούν να συνδυάσουν και τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις, ειδικότερα αν είναι μητέρες και είναι επιφορτισμένες με το καθήκον της ανατροφής των παιδιών.
2. Ο εκπαιδευόμενος δεν επιβαρύνεται με τα έξοδα διαβίωσης σε μία ξένη πόλη ή χώρα και ταυτόχρονα δεν καλείται να ανταπεξέλθει στο λειτουργικό κόστος των μετακινήσεων προς ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα, που επιβάλλει τη φυσική παρουσία του. Συνεπώς, **εξοικονομεί και ελεύθερο χρόνο**, τον οποίο μπορεί να διοχετεύσει στην ενασχόληση με το διάβασμα και τη μελέτη.
3. Η τηλεκπαίδευση παρέχει την ευκαιρία σε άτομα που δεν κατόρθωσαν στο παρελθόν να εισαχθούν σε κάποιο Πανεπιστήμιο, **να ακολουθήσουν μια ακαδημαϊκή πορεία.** Μάλιστα, οι απόφοιτοι κάποιας σχολής είναι σε θέση να ακολουθήσουν και μια μεταπτυχιακή πορεία, που θα τους εξασφαλίσει τα εχέγγυα για να είναι πιο ανταγωνιστικοί στον κλάδο της ενασχόλησής τους. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρέχει αυτή τη δυνατότητα, τόσο για σπουδές εντός της χώρας καταγωγής κάποιου, όσο και για φοίτηση σε κάποιο αλλοειδές Πανεπιστημιακό ίδρυμα.
4. Η τηλεκπαίδευση **καταργεί τα ηλικιακά δριά,** που είχαν επικρατήσει για τις παραδοσιακές σπουδές. Ο κάθε ενήλικας εργαζόμενος, μπορεί να ξειπούσει τις απεριόριστες δυνατότητες, που του παρέχει η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση. Παράλληλα, οι κοινωνικές και οικογενειακές υποχρεώσεις καθενός δε γίνεται να σταθούν εμπόδιο. Με αυτόν τον τρόπο, επέρχεται μια άρση των στερεοτύπων, που επικρατούσαν μέχρι σήμερα για την εκπαίδευση και η γνώση καθίσταται καθολικά δημοκρατική.
5. Η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση επιτρέπει σε μαθητές, που διαβιούν σε παραμεθόριες και ακριτικές περιοχές, να έχουν ίση πρόσβαση στην εκπαιδευτική διαδικασία με το υπόλοιπο σύνολο του μαθητικού πληθυσμού. Συγκεκριμένα, οι μαθητές, που βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές παρουσιάζουν δυσκολίες μετακίνησης σε κάποιο κοντινό εκπαιδευτικό ίδρυμα και μέσω της

τηλεκπαίδευσης αίρεται η εν λόγω δυσχέρεια και η μάθηση γίνεται προσιτή και σε αυτή την κατηγορία μαθητών. Έτσι, περιορίζεται και ο αναλφαβητισμός , κυρίως στη λειτουργική του μορφή και αποτρέπεται σε μεγάλο βαθμό η αστικοποίηση. Η αστικοποίηση ,άλλωστε, εμφανίζεται ως απόρροια της ελλιπούς ένταξης των μαθητών των παραγκωνισμένων περιοχών στην εκπαίδευση .Αυτό έχει ως απότοκο, την εγκατάλειψή τους από ορισμένες οικογένειες, προκειμένου να παρέχουν και να εξασφαλίσουν επαρκή εκπαιδευτικά εφόδια στα παιδιά τους.

6.Η τηλεκπαίδευση ,επιτρέπει στους εργαζομένους να ενισχύσουν την επαγγελματική τους κατάρτιση και να εξειδικευτούν πάνω στο αντικείμενό τους. Παρέχεται , λοιπόν, σε αυτούς η δυνατότητα να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί στην αγορά εργασίας και αυτό μάλιστα επιτυχάνεται με επιμορφωτικά σεμινάρια, που διεξάγονται διαδικτυακά.

7. Σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ,που μαστίζουν το σύνολο της κοινωνίας (όπως μια πανδημία, μια φυσική καταστροφή) η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση έρχεται να δώσει τη λύση και να εξυπηρετήσει τόσο τους εκπαιδευόμενους όσο και τους εκπαιδευτικούς. Όταν επομένως κριθεί επιτακτική η κατ' οίκον απομόνωση, η τηλεκπαίδευση δύναται να υποκαταστήσει,ως ένα βαθμό, τα «δια ζώσης» μαθήματα.

8. Ορισμένες κατηγορίες πολιτών ,που αντιμετωπίζουν προβλήματα μετακίνησης είναι σε θέση να παρακολουθήσουν κανονικά τις σπουδές τους και να μην αιωνίζονται παραγκωνισμένοι από την κοινωνία. Μια αντίστοιχη κατηγορία, λοιπόν, είναι τα ΑΜΕΑ, τα οποία συχνά λόγω ελλιπών υποδομών αδυνατούν να μετακινηθούν με ευχέρεια στις εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις και με αυτόν τον τρόπο παραπούνται αναγκαστικά από το δικαίωμα που έχουν στη μάθηση. Έτσι , πραγματοποιείται ο πλήρης εκδημοκρατισμός της εκπαίδευσης ,προάγεται πλήρως η ισότητα και διασφαλίζονται τα κοινωνικά δικαιώματα του ανθρώπου.

ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

1.Η διεξαγωγή του μαθήματος είναι συχνά δυσλειτουργική ή και ανέφικτη , επειδή απαιτείται τόσο οι εκπαιδευτές όσο και οι εκπαιδευόμενοι να έχουν πρόσβαση σε μία υψηλής ευκρίνειας διαδικτυακή σύνδεση , ώστε να μπορέσει να διεξαχθεί ομαλά το εξ' αποστάσεως μάθημα. Μια ανάλογων προδιαγραφών σύνδεση , προϋποθέτει κυρίως την οικονομική ευρωστία του κατόχου της, όσο και την ύπαρξη επαρκών υποδομών , που θα υποστηρίζουν ένα επαρκές διαδικτυακό κύκλωμα.

2.Μια ιδιαιτέρως αρνητική πλευρά της τηλεκπαίδευσης φαντάζει η ανικανότητα ορισμένων ανθρώπων ,να ανταπεξέλθουν οικονομικά και να υποστηρίζουν τα λειτουργικά έξοδα για την προμήθεια συσκευών (ηλεκτρονικών υπολογιστών), που θα εξυπηρετούν τον εκπαιδευτή και τον εκπαιδευόμενο. Επιπρόσθετα, υπάρχει και ένα μεγάλο κόστος συντήρησης , που επιβαρύνει τους κατόχους ηλεκτρονικών συσκευών για τη διεξαγωγή μιας ικανοποιητικής τηλεκπαίδευτικής διαδικασίας.

3.Η εξ' αποστάσεως σύγχρονη εκπαίδευση , συχνά καθίσταται δυσχερής ,έως ανύπαρκτη, σε παραγκωνισμένες και παραμεθόριες περιοχές. Αυτό υφίσταται , διότι η πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι περιορισμένη και δεν υπάρχουν οι κατάλληλες υποδομές ,που να υποστηρίζουν μια τέτοιου είδους εκπαίδευτική διαδικασία.

4.Η διενέργεια των εξετάσεων σε μια εξ' αποστάσεως επιτήρηση επιφέρει τον κίνδυνο αλλοίωσης των αποτελεσμάτων και εξαπάτησης από πλευράς του εκπαιδευομένου. Αυτό υφίσταται, εφόσον η εποπτεία είναι ελληπής και ο έλεγχος των εξεταζόμενων περιορισμένος. Συνεπώς, υπάρχει η πιθανότητα ο εκπαιδευόμενος να κατοχυρώσει κάποιο πτυχίο, που δεν ανταποκρίνεται πλήρως στις ικανότητές του ή στον πραγματικό προσωπικό του μόχθο.

5.Συχνά η τηλεκπαίδευση , ιδίως η ασύγχρονη, δυσχεράνει τη διεξαγωγή του μαθήματος. Ο εκπαιδευτής αδυνατεί να παρέχει μια εμπειριστατική διδασκαλία και πολλές φορές έρχεται να προστεθεί σε αυτό και η αναβλητικότητα του εκπαιδευομένου. Ενώ σε μια δια ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία και ο εκπαιδευτής είναι πιο καταποιητικός και δεν έχει να αντιμετωπίσει παράλληλες τεχνικές δυσκολίες. Από ην άλλη, ο εκπαιδευόμενος οφείλει να είναι τυπικός , εφόσον απαιτείται η φυσική του παρουσία.

6.Η εξ' αποστάσεως εκπαίδευση περιορίζει κατά ένα πολύ μεγάλο μέρος την κοινωνικοποίηση των συμμετεχόντων. Αποστερεί το δικαίωμα της διαπροσωπικής επαφής και έτσι οι συμμετέχοντες δεν αποσυμπιέζονται από τα προβλήματα της καθημερινότητας και επιβαρύνονται ψυχολογικά. Η απομόνωση αυτή ,έχει αποδειχθεί ότι οδηγεί μέχρι και σε αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές , όπως έντονες καταθλίψεις και προσωπική απόσυρση.

7.Η αντιμετώπιση τεχνικών δυσκολιών τόσο από τους εκπαιδευτές όσο και από τους εκπαιδευομένους, υπονομεύει αρκετά την εκπαιδευτική διαδικασίας. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις , ο εκπαιδευόμενος μπορεί να οδηγηθεί και στην ημιμάθεια και να εγκαταλείψει κάθε προσπάθεια επιμόρφωσής του.

8.Ο ψηφιακός αναλφαβητισμός ελλοχεύει ποικίλους κινδύνους για την εκπαιδευτική διαδικασία. Συνήθης διαφαίνεται η ελληπής τεχνογνωσία από πλευράς των εκπαιδευτών, οι οποίοι καταλήγουν ανεπαρκείς εκπαιδευτικά και δεν διεκπεραιώνουν επαρκώς το μάθημα. Πολλές φορές βέβαια, μπορεί να υπάρξει και ελληπής γνώση των ηλεκτρονικών μέσων και από τους εκπαιδευομένους. Έτσι, υποβαθμίζεται και καθίσταται ανεπαρκής η μάθηση.